

Borze v preteklem tednu

3. september – 7. september 2018, leto X, št. 37

NLB Skladi, d.o.o.

Grega Kurent

Upravitelj premoženja

Pesimizem na trgih v razvoju

Vsi ključni delniški indeksi so pretekli borzni teden zaključili pod izhodiščnimi vrednostmi. Glavni razlog je negativen sentiment na trgih v razvoju, česar niso preprečile niti dobre objave z ameriškega trga dela.

v EUR	Donosnost v zadnjem tednu* (31. 8. 2018 - 7. 9. 2018)	Donosnost letos* (31. 12. 2017 - 7. 9. 2018)
Svet - MSCI World	-1,66 %	+7,33 %
ZDA - S&P 500	-1,03 %	+12,82 %
Evropa - DJ STOXX 600	-2,54 %	-1,44 %
Japonska - Topix	-2,88 %	-1,40 %
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets	-3,76 %	-7,12 %

* vključujoč dividende, preračunano v EUR

Vir: Bloomberg

Vrednosti delniških indeksov trgov v razvoju so v preteklem borznem tednu upadle za slabe štiri odstotke, ob tem pa se je negativni sentiment prenesel tudi na razvite trge. Tečaji delnic družb s trgov v razvoju so sicer od konca januarja, ko so dosegli lokalni vrh, do konca preteklega tedna izgubili malo manj kot 20 % vrednosti, kolikor znaša tehnična meja za medvedji trend. Močno ameriško gospodarstvo in z njim povezana rast obrestnih mer po celotni krivulji donosnosti namreč privablja nazaj v ZDA del špekulativnega kapitala, ki so ga vlagatelji v obdobju nizkih obrestnih mer selili na trge v razvoju z namenom iskanja višje donosnosti. Omenjena selitev povzroča pritisk na vrednosti valut držav s trgov v razvoju, kar je posebej boleče za tista gospodarstva, ki so se v preteklih letih povečano zadolževala v tujih valutah, saj depreciacija lokalne valute otežuje poplačilo dolgov v tuji valuti. Pri tem izstopa turško gospodarstvo, ki mu nižanje vrednosti turške lire glede na ameriški dolar (zgolj v letošnjem letu je denimo vrednost lire upadla za 40 %) ob več kot 60 % zadolženosti v tuji valuti glede na BDP močno otežuje servisiranje dolgov. S težavami v Turčiji so se vlagatelji pričeli spraševati tudi o zdravju gospodarstev drugih držav s trgov v razvoju. K pozitivnem počutju prav gotovo ni prispevala Južna Afrika, ki je nepričakovano še drugo četrtletje zapored zabeležila upad BDP ter s tem vstopila v recesijo. Po predčasnem odstopu Jacoba Zume s predsedniškega položaja konec preteklega leta je položaj prevzel Cyril Ramaphosa, kar so vlagatelji sprva sprejeli z navdušenjem. Verjeli so, da bo reformno usmerjeni predsednik uspel izboljšati gospodarsko situacijo v državi. A optimizem se je sedaj polegel, saj Ramaphosa do danes ni uspel izpeljati še nobene obljubljenе reforme. Ob vseh negativnih informacijah so pretekli teden tečaji južnoafriških delnic v evrih upadli za 5,8 %.

Še naprej na kapitalskih trgih negotovost vnaša tudi trgovinska vojna. Po julijski uvedbi ameriških carin na uvoz kitajskega blaga v višini 50 milijard ameriških dolarjev vlagatelji pričakujejo, da bo ameriški predsednik v kratkem podpisal uvedbo še dodatnih carin na uvoz kitajskega blaga v višini 200 milijard ameriških dolarjev. Konec tedna je ameriški predsednik znova zagrozil, da bodo ZDA, v kolikor bo Kitajska ponovno odgovorila z ocarinjenjem ameriškega blaga, uvedle carino še na dodatni uvoz blaga v vrednosti 267 milijard ameriških dolarjev.

Negativnega vzdušja niso popravili niti vzpodbudni podatki z ameriškega trga dela. Število novozaposlenih se je v avgustu povečalo nad pričakovanji analitikov (201.000; analitiki so pričakovali 190.000). Ob tem je presenetil tudi podatek o rasti avgustovskih plač, ki je z 2,9 % letno rastjo najhitrejša po letu 2009. Krepitev plačnih pritiskov potrjuje teorijo, da polna zaposlenost na trgu dela vodi v povečano konkurenco med delodajalci, ki morajo višati plače, če želijo pridobiti nov kader oziroma obdržati obstoječega.

V podjetniški sferi pa je v preteklem tednu mejo 1.000 milijard ameriških dolarjev tržne kapitalizacije dosegla še druga ameriška družba. Potem ko je kot prva v začetku avgusta to mejo presegla družba Apple, jo je le 33 dni kasneje še spletni trgovec Amazon. Zanimivo, še v začetku leta je tržna kapitalizacija Amazona znašala »le« 566 milijard ameriških dolarjev.

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Tivolska cesta 48, Ljubljana (v nadaljevanju: NLB Skladi), ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 8. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 108/10 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZTFI), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 389. člena ZTFI. Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 373. členu ZTFI. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerihkoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi in portfelji strank gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalnih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajateljev iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.